ՆՈՐ-ԴԱՐ

№ 112 ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ, Ուրբաթ, 2 Յուլիսի 1893 Ուրբաթ, 2 Յուլիսի ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ, № 112

Տարեկան 10 րուբլի, վեց ամսով՝ 6 րուբլի, երեք ամսով՝ 3 րուբլի 50 կոպ.
Թիֆլիսում՝ ամսով՝ 1 րուբլի, հատով 5 կոպէկ։
Բաժանորդ դրւում են Թիֆլիսում միմիայն խմբագրատանը։

Խմբագրութեան հասցէն՝ Тифлисъ. Редакція „Норъ-Даръ“
կամ Tiflis. Rédaction „Nor-Dar“

Խմբագրութիւնը բաց է ամեն օր (բացի տօն օրերից) ժամը 9-ից մինչև 2-ը
Յայտարարութիւններն ընդունւում են ամեն լեզուներով։
Յայտարարութիւնների բաժին 2 կոպ., իսկ մշտականների համար կրկնապատիկ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Վեհ. Կաթուղիկոսի հեռագիրը։ — Քրոնիկոն.—Խաչ. Աբով. օգտին ժողովուրդի քանակութիւնը։ Բժիշկ Չելինսկու մահը։ Գիտական հետազօտութիւններ Կովկասում։ Նուշուց։ Բաթումից։ Ախալցխայից։ Նոր-Նախիջևանից։ Կառավարութեան նախագիծը գիւղացիներին փոխադրելու վերաբերեալ։ Նամակ խմբագրութեան։ Կովկասեան հանքային ջրեր։ — Քաղաքական.—Սերբիա։ Բուլղարիա։ Խառն լուրեր։ Հեռագիրներ։ Բանասիրական։—Ռուդին։ Տեղեկատու։ Յայտարարութիւններ։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Յուլիսի 1-ից «Նոր-Դար»-ին բաժանորդ են դրւում եւ վճարում են 6 րուբլի։

Ամսական բաժանորդ գրուողը Թիֆլիսից դուրս վճարում է 1 րուբլի 50 կ.։

Բաժանորդ են դրւում ֆրէյչ իւրաքանչիւր ամսի 1-ից։

Հասցէները փոխելու համար պէտք է ուղարկել հօթը կոպէկանոց եօթը մարկի։

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՀԵՌԱԳԻՐԸ։

Նորին Վեհափառութիւն Տ. Տ. Մկրտիչ Ս. Կաթուղիկոսը հեռաւոր հեռագիրն է ուղարկել Ս. Էջմիածին՝ ս. Սինոդի նախանդամ տեղակալ ս. Երեմիա եպիսկոպոսին.

— Ստացած, որ յայտդ զամենայն յանկոյսէ, Նա

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՌՈՒԴԻՆ
(Ի. ՏՈՒՐԳԵՆԵՒԻ) *)

VI

Սրկու ամսից աւելի էր անցել. այդ բոլոր միջոցին Ռուդինը համարեա չէր հեռացել Դարիա Միխայլովնայի տնից։ Դարիա Միխայլովնան տանից Ռուդինին չէր կարողանում մնալ։ Իր մասին բաներ պատմելու նրա դառնութիւնները լսելը՝ Դարիա Միխայլովնայի համար կարիք էր դարձել։ Ռուդինը մի անգամ ուզում էր հեռանալ այն պատրուակով, թէ իւր փողը հատել է, բայց Դարիա Միխայլովնան հինգ հարիւր րուբլի փոխ առաջ նրանից։ Ռուդինն երկու հարիւր րուբլի էլ Վոլընցեից էր փոխ առել։ Պիգասովն առաջուանից քիչ էր յանախում՝—Ռուդինն իւր ներկայութեամբ ճնշում էր նրան։ Բայց այդ ճնշումը, ասենք, միայն Պիգասովը չէր որ զգում էր։

—Ձեմ սիրում այդ խելօքին—ասում էր նա.—նա անբնական կերպով է արտայայտում իւր մտքերը, հենց գիտենաս հէքիաթներում գործող անձերից լինի—«հա կասէ... հա կըլսի», և սարսափելի էլ երկար խօսքեր է գործածում։ Ասենք՝ դու փոչտացիր, խակոյն կըսկսի ապացուցանել, թէ ինչի չհաղացիր՝ այլ փոչտացիր... Քեզ էլ այնպէս կըզոլէ, կարծես ատիճան սլիտի տայ... Կակսի ինքն իրան անպատուել, ցեխի հետ հաւասարել—և կարծում ես, որ այնուհետև էլ մարդու աչքի չպիտի երևայ։ Բայց չէ. մինչև անգամ աւելի ևս կըզուարթանայ. հենց գիտենաս օղի է անուշ անում։

Պանդալեսկին վախենում էր Ռուդինից, ուստի ամենայն կերպով աշխատում էր նրան դիւր դալ։ Օտարոտի էր Վոլընցկի յարաբերու թի նը։ Ռուդինը նրան ատելա էր անուանում և միշտ էլ թէ երեսին և թէ յետևից ծաղրանում, բայց Վոլընցկը չէր կարողանում նրան սիրել. և ամեն անգամ, երբ Ռուդինն սկսում էր նոյն իսկ իւր ներկայութեամբ ծաղրանել նրա արժանաւորութիւնները, ակամայ անհամբերութիւն և սրտնեղութիւն էր գալիս վրան։ «Միթէ ծիծաղում է վրաս, մտածում էր նա, և սիրտը թշնամութեամբ լցւում Վոլընցկին ուզում էր զսպել իրան, բայց Նատալիայի վերաբերմամբ նախանձում էր Ռուդինին։ Նոյն իսկ Ռուդինն ինքն էլ, թէև ամեն անգամ մեծ ցոյցերով բարեւում էր նրան, թէև ասելու էր անուանում և փող էլ փոխ առնում, բայց հազիւ թէ բարեկամաբար արամադրուած լինէր դէպի նա։ Շատ դժուար է որոշելը, թէ իսկապես ինչ էին զգում նրանք, երբ բարեկամաբար միմեանց ձեռք սեղմելով իրար աչքի էին նայում...

Բախտաւոր դեռ էլի խորին պատկառանք էր զգում դէպի նա, և նրա առաջ կարծես մի խօսքը կարծես կուլ էր տալիս։ Բայց Ռուդինը չատ քիչ ուշադրութիւն էր դարձնում նրա վրայ։ Ինչպէս եղաւ որ Ռուդինը մի առաւօտ բոլոր ժամանակ նրա հետ անցկացրեց. այդ միջոցին նա խօսում—բացատրում էր նրան համաչխարհային ամենանչնաչին խընդիրներ և հարցեր, որով և մեծ զուարճութիւն և ոգևորութիւն պատճառեց նրան, բայց յետոյ չուտով թողից և հեռացաւ... Երեի նա միայն լոկ խօսքով էր մարդու և անձնանուէր անձինք որոնում։ Իսկ Լեժնեւի հետ—որն արդէն Դարիա Միխայլովնայի մօտ դնալ-գալը սկսել էր, Ռուդինը չէր վիճում, և կարծես նրանից խոյս էր տալիս։ Լեժնեւն էլ նոյնպէս չատ ատեն էր վարում նրա հետ, և դեռ նրա մասին իւր վերջնական կարծիքը չէր յայտնել, իսկ այդ չտիպացից անհանգստացնում էր Ալիքսանդրա Պաւլովնային։ Վերջինս խոնարհում էր Ռուդինի առաջ, բայց Լեժնեւին էլ հաւասում էր։ Դարիա Միխայլովնայի ատեն ամեն բան Ռուդինի քամահանքին էր երթարկուած—նրա ամենափոքր ցանկութիւններն անդամ կատարում էին։ Օրական պարապմունք ների կարդը նրանից էր կախուած։ Ոչ մի partie de plaisir *) առանց նրան չէր կատարուում։ Սակայն նա չատ էլ չէր սիրում այդ անակնկալ արչաւանքներն ու հնճարքները, և դրանց միայն մասնակցում էր, ինչպէս հասարակաւորները մասնակցում են մանուկների խաղերին—քաղցրութեամբ և թեթև ձանձրացող բարեհաճութեամբ։ Բայց միւս կողմից ամեն բանի մէջ խառնւում էր.—նա Դարիա Միխայլովնայի հետ խօսում էր կալուածքին վերաբերեալ կարգադրութիւնների, մանուկների կրթութեան, տնտեսութեան, մի խօսքով ամեն տեսակ գործերի վրայ։ Նա լսում էր Դարիա Միխայլովնայի մտադրութիւնները նրանց մարամասնութիւններով հանդերձ և չէր ձանձրանում. առաջարկում էր նորանոր բարեփոխութիւններ և միջոցներ, որոնցից յափշտակւում էր Դարիա Միխայլովնան... խօսքով,—և ուրիշ ոչինչ. իսկ իւր կալուածքի վարչութեան գործերում հետևում էր իւր կառավարչի խօսքերին, որ միաչքանի, տարիքաւոր մալօռոս էր, մի բարեհոգի՝ բայց խորամանկ խարերայի մէկն։ «Հինը՝ չազ է, նորը՝ լրայր» ասում էր նա հանգարտութեամբ ծիծաղելով և իւր միակ աչքը կկոցելով։

Դարիա Միխայլովնայից յետոյ Ռուդինը ոչ աբի հետ այնքան յաճախ ու երկար չէր խօսակցում, որքան Նատալիայի հետ։ Նա նրան թաղուն դրքեր էր տալիս, հաւատում էր նրան իւր նախագիծները, կարդում էր իւր կազմելիք յօդուածները ու դրքերի առաջին երևոյթները։ Շատ անգամ Նատալիայի համար անհասկանալի էր մնում դրանց խմաստը։ Բայց ինչպէս երևում է Ռուդինը չէր էլ աշխատում, որ նա մի բան հասկանար, բաւական է որ լսէր իրեն։ Նրանց այս մօտիկութիւնը մի այնքան էլ Դարիա Միխայլովնայի քմքովը չէր։ «Բայց—մտածում էր նա,—թող այստեղ՝ գիւղում խօսին, վնաս չունի։ Նատաչան փոքր աղջիկ է և որպէս փոքրիկ աղջիկ էլ հետաքրքրում է Ռուդինին։ Դրանից ոչինչ վնաս չկայ. ընդհակառակն աղջիկս կարող է աւելի խելք սովորել...» Այդ ամենը Պետերբուրգում կըփոխեմ....

Դարիա Միխայլովնան սխալւում էր։ Նատալիան իւր երեխայ չէր խօսում Ռուդինի հետ. նա ազատութեամբ ականջ էր դնում նրա խօսակցութեանը, աշխատում էր թափանցել նրանց խմաստին, իւր մտքերը, իւր տարակուսանքները ենթարկում էր նրա քննութեան—Ռուդինը նրա դաստիարակը, նրա առաջնորդն էր դարձել։ Եւ այժմ դեռ միայն նրա գլուխն էր եռում... բայց ջահել գլուխը երկար չէ եռում միայնակ. Ինչպիսի՛ քաղցր վարկեաններ էր անցկացնում Նատալիան՝ երբ երբեմն պարտիզում, նստարանի վրայ հացնուելեթև, թափանցիկ առուներում, Ռուդինն սկսում էր Գէօթէի Faust-ը, Հօֆմանից, կամ Բէատրիչի նամակները, կամ Նովալիսից կտորներ կարդալ՝ անդադար կանգ առնելով այն ամեն կտորի վրայ, որ Նատալիային մտքին էր թուում և հասկացնում նրանց խմաստը։ Նատալիան գերմաներէն վատ էր խօսում—ինչպէս և համարեա բոլոր ռուս օրիորդները,—բայց լաւ էր հասկանում։

*) Տես «Նոր-Դար»-ի № 108.

*) Զբօսանք, զուարճութիւն Ծ. Թ.

ԿԱՄԱՑԱԿ ՎԵՀ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՀՌՈՎԱՐԻ ՊԱՀՊԱՆ ԲՆԱՒՈՒԹԻՒՆԸ, ՈՐԱ ՀԱՄԱՐ ՓՈՒԹԱՓԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՂՊԻՒՆՔ ԱՒԱՆ ԴԱՍԱԿԱՐԳԵԼ ՆԵՐՀԱՒՈՐԵԼ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՄՆ։ ՁԿԱՐԵՆԱՎ ԱՒԱՆ ԲԱՒԱՆ ՂԳԱՑՄԱՆԳ ՄԻ ԱՌԱՄԻ ՊԱՏԱՒԱՍԽԱՆԵԼ, ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԴԱՍԵՑԻ, ՄԻ ՀԵՌԱԳՐՈՎ ՎԾԱՐԵԼ ՄԵՐ ՀԱՅՐԱԿԱՆ ՊԱՐԱՏԻՐ ՅԱՅՏՆԵԼՈՎ ԻՆՁ ՀՈԳԱՑՈՒ ՆԱԽ ՕՐՀՆԵԼ ԵՐԿՆԱՒՈՐ ՀՕՍԵՐ, ԱՌ ՈՐ Կ'ԱՂՕՐԵՒԷՒ, ԼԵՒՑԻՆ ԿԱՄՔ ՔԱ. ՕՐՀՆԵԼ ՕԳՈՒՍՏՓԻՆ ԿԱՅՑԵՐ ԿԵԱՆՔԸ, ՈՐ ԱՊԱԿԻՑ ԺՈՂՈՎՐԴԻՆ ՀԱՒԱՏ ՕՐՀՆԵԼ ԱՂՔ, ՈՐ ՀԱՒԱՏԱՐԻՄ ՄՆԱՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԱՒԱՆԴԱՒԹԵԱՆ։ ՀՆԱԱՊԻՍ ՀՂԱՒԱՏԱՐԿԵԼ ՄԱՒԼՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ «Ընտանեաց» ԵՒ ԼՐԱԳՐԱՑ ՄԻՋՑԱՒ։

ՔՐՈՆԻԿՈՆ

Խաչատուր Աբովեանի յիշատակին ուղեկից 662 ր. 60 կ.։ Այս գումարի վրայ աւելացնելով Արմաւիրից ստացած 50 ր., ունինք այժմ 712 րուբլի 60 կ.։

—

Զորեքշաբթի, յունիսի 30-ին, առաւօտեան մի ցաւալի լուր տարածուեց քաղաքումս։ Այդ Թիֆլիսի նահանգական բժիշկ պ. Ի. Չելինսկու յանկարծակի մահուան լուրն էր, որ հաղորդում էր անբաղդի քարից ընկնելու մասին։—Բժիշկ Չելինսկին իւր որդու և մի երկու իւր ծանօթների հետ նախընթաց օրը գնացած է լինում Թիֆլիսից դուրս որսի։ Երբ նրանք անցնում են Թածմինդի սարը, գիշերն արդէն վրայ է հասնում։ Նրանք առաջ են գնում սարսափելի մութ գիշերը. մօտեցած լինելով մի խոր ձորի՝ նրանք այդ բանը նկատած չեն լինում.—Բժիշկ Չելինսկին, որ ամենից առաջ է գնալիս լինում, սլիկումէ է և թաւալգլոր ընկնում է ձորը։ Միւս ընկերները, մի կերպ ձորը մտնող չափերը դտնելով, իջնում են ցած և տեսնում նրան հոգեվարք դրութեան մէջ, բոլորովին ջարդուած ու վնասուած։ Ամենից չատ ջարդուած է լինում դժբաղդ բժիշկի գլուխը։ Ընկերները մնում են նրա մօտ, իսկ որդին չատպում է բաղաք, որտեղից թէ բժշկական օգնութիւն և ոստիկանութեան կողմից մարդիկ են հասնում։ Սակայն ամեն ինչ ուշ է լինում.—Թաղումը առաւօտեան ժամը 4-ին աւանդում է հոգին։

Հանգուցեալի մարմինը երէկ յուլիսի 1-ին Թիֆլիս բերին հոգին աւանդ տալու համար։ Հանգուցեալը յայտնի էր որպէս բարի և ազնիւ մարդ. նա ընդհանուրի յարգն էր վայելում։ Զնայելով իւր բազմազբաղ կեանքին՝ հանգուցեալ բժիշկը պարապում էր և գրականութեամբ, գիտութեան ուսումնասիրութեամբ, որ ջերմ սիրում էր։ Նա վերջին ժամանակներս զբաղուած էր հիւանդներին հիպնոտիզմով բժշկելու միջոցների ուսումնասիրութեամբ։

Նրա կորուստը չատ զգալի է իբրև նահանգական փորձուած բժշկի։ Հանգուցեալ Չելինսկին ունէր մի ընտիր գրադարան, որ նուիրել էր իւր որդուն։ Նրա մահուան լուրը ստանալով, Մոսկուայի կայսերական հնագիտական ընկերութեան իսկական անդամ պ. Մ. Նիկոլսկին, Մոսկուայի բնագիտական մարդաբանական և ազգագրական ընկերութեան անդամ պրոֆեսոր պ. Ա. Խլանովսկին և ռուսական աշխարհագրական ընկերութեան աշխատակից անդամ պ. Ա. Սեբեանովը։ Ցիշեալ գիտնականները Կովկաս են եկել գիտնական հետազօտութիւններ անելու նպատակով։

—

ՇՈՒՇՈՒԻՑ.—Յունիսի 12-ին հոգևոր դպրանոցի տարեկան հանդէսներն։ Ուսումնարանի դահլիճը լեքն էր հասարակութեամբ։ Այս տարի աւարտեցին հօթը հոգի, հօթն էլ գիւղացիներ։ Ի դէպ պէտք է ասել, որ սոյն դպրանոցում սովորում են գլխաւորապէս գիւղացիների և բազաքից արհեստաւորների զաւակները։ Հարուստները «լայեղ» չեն անում իրենց որդոցը մայրենի լեզուով կրթել։ Նրանց ուրիշ բան է հարկաւոր։ Ուստի և «տյրք մեծամեծք ընդ ակամբ» են նայում դէպի թեմական դպրանոցը։ Աւարտողների անուններն են՝ Աւագեան Մարգարէ—Խանձք գիւղից. Գաբրիէլեան Յովհան—մերիչանլուհցի. Միրզոյեան Ասլան—քիւրաթաղեցի։ Մ.—Բարեան Մարտիրոս. գիշեցի. Ցէր-Պօղոսեան Խաչատ Աբէշի դաւառի Հաւարիկ գիւղից. Խոսրով Ուլուբաբով — մուշկապատեցի, Մելիքսէթ Տէր-Յակոբեան—տաւմեցի։

Բոլոր աւարտողները ցանկանում են չարունակելու (եթէ օգնողներ գտնուին)։

—Այս մի քանի օրերս Թուրքերը մի հայ աղջիկ են փախցրել, որի մասին և մինչև այօր ոչ մի տեղեկութիւն չկայ։ Այս երկրորդ անգամն է, որ Թուրքերը կըրկնում են իրենց վայրենական սովորութիւնը։ Այդ բանը յայտնուեց ասպիկանութեանը, նա էլ երկու ժանտավուչ ուղարկեց անպիտաններին բռնելու. սա կայն նրանք դատարկաձեռն յետ դարձան։ Մինչև այժմ այդ մասին ամենքն էլ լուռ են։ Երեի Թչուառ գոհը որբ աղջիկ է։

—

ԲԱԹՈՒՄԻՑ յունիսի 27-ին լոյս 28-ի գիշերը գողերը մտել են հայոց եկեղեցին, գողացել են եկեղեցու աւետարանի արծաթի կազմը, մասնատուփերը և մի քանի այլ իրեղէններ. գողերը ներս են մտել լուսամուտով, որ մուտքամբը բաց է եղել թաղած։ Գողերն անյայտ են։ Ոստիկանութիւնը նրանց ձերբակալելու մասին հարկաւոր կարգադրութիւններ է արել։

—

«Կասպի» թիւթը հաղորդում է, որ Բագուում պ. Բիլոկու նաւթատեղում յունիսի 25-ից սկսել է դուրս վիժել մի նոր չատրուան, որ մի օրում տալիս է մօտ 300 հազար պուդ նաւթ։

—

ԱՍԽԱՐԱԴԻՑ.—Պատուական «Նոր-Դար»-ի № 101-ում այստեղից հաղորդած լուրը սխալ է։—Այստեղ այնպիսի երիտասարդութիւն չկայ որ պատրաստուելիս լինի ներկայացումներ տալու. էլ ուր մնաց, որ մի այնպիսին լոյս ընկած լինէր, որ եկեղեցու համար հրդեհիկ խումբ պատրաստելիս լինէր։ Ինչ խումբ կարելի է պատրաստել այն երիտասարդներից, որոնք իրենց եկեղեցում վայելուչ պէլուն անգամ չգիտեն։ Այո, ուրախալի է տեսնել այդ բանը, սակայն այդպիսի մի բան մեկի մտքով էլ երբէ անցած լինէր, մենք ի սրտէ կըշնորհաւորէինք. բայց ուր է...։

Մի բան միայն ճչմարիտ է, որ ստացուած է 400 կոպ գլխ. այդ գլխերն այժմ գտնւում են արժ. Ի. ք. Փանեանցի մօտ, որ ամեն կիրակի օր պէտք է գլխերից տայ երիտասարդներին կարդալու համար։

—Կցեցրեք նրանց ձեզնից, որ չեն ցանկանում ձեզ տեսնել, ասում է Ռոստանը Ռոզային, որ ուզում է հեռանալ:

Ռոզան ուզում է հեռանալ, որովհետև նա ամուսնացած է, իսկ Ռոստանը սիրահարված է նրան:

Ռոստանը ուզում է, որ Ռոզան ամուսնալուծվի իր ամուսնուց, որ ինքը կարողանա նրան ամուսնանալ:

Ռոզան չի ուզում ամուսնալուծվել, որովհետև նա սիրում է իր ամուսնուն:

Ռոստանը ուզում է, որ Ռոզան ամուսնալուծվի, որովհետև ինքը սիրում է նրան

*) Մահմեդական վեպերը սովոր չարենք տալ մեր ընթերցողներին, որովհետև նրանք մեզ համար ոչ մի հետաքրքրություն չեն ներկայացնում և ոչ էլ ունեն գրական արժեք։ Բայց ներկա վեպը մենք տալիս ենք, որովհետև նրա մեջ կան շատ հետաքրքրական տեղեր, որոնք ծանոթացնում են մեզ մահմեդական ժողովրդի կյանքի, սովորությունների և հավատալիքների հետ։ Ընթերցողները կարող են համոզվել, որ մենք ճիշտ ենք վարվել, որ վեպը տպագրում ենք։ Ռեդ.

Ամեն շաբաթ մեկ անգամ։

Գինը տարեկան 5 ռուբլի, կես տարվան 2½ ռուբլի։

Գնում են Երևանում՝ տպարանում, Ալեքսանդրապոլում՝ Ա. Ա. Ղազարյանի մոտ։

Ընդունվում են հայտարարություններ, որոնք տպվում են 20 կոպեկ տողի համար։

Հրատարակության հասցեն՝ Тифлисъ, Редакція газеты „Мшакъ“.

Редакторъ-издатель Г. Ханджянъ.

Տպագրվում է թույլատրությամբ Կովկասի գրաքննության կոմիտեի 1893 թ. հունիսի 8-ի։

Տպարան Ա. Ա. Ղազարյանի։

Ալեքսանդրապոլ։

(Շարունակություն)

ՀԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ

Ընթերցողներին հայտնի է, որ Ալիշանի անվան ընթերցարանը ունի մի քանի հազար ձեռագրեր, որոնք ընթերցարանի հոգաբարձությունը ուզում է հրատարակել։ Ընթերցարանի հոգաբարձությունը ուզում է հրատարակել միայն այն ձեռագրերը, որոնք ունեն պատմական կամ գրական արժեք։ Ընթերցարանի հոգաբարձությունը ուզում է հրատարակել միայն այն ձեռագրերը, որոնք ունեն պատմական կամ գրական արժեք։ Ընթերցարանի հոգաբարձությունը ուզում է հրատարակել միայն այն ձեռագրերը, որոնք ունեն պատմական կամ գրական արժեք։

ԳՈՒՆԱՎՈՐ

(վիպակ)

ՀՎԱՆՏՍՈՎ

—Լա՛ւ ուրեմն։

—Ասում էին, Ջիվանին մի մեծ գործ է անելու։ Ամեն մարդ ասում էր, որ

ՀԵՌԱԳՐԻՐ

«ՂՈՐ - Ի ԼՃ»-Ի

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՑԱՆՑԻ

ՊՏՏԵՓՈՒՄ, 29 յունվ.—Փետր. 10, 1893 թ.

Ի ուրախություն Ձեր տոնական օրերի՝ մենք ունենք պատիվ հայտնելու Ձեզ, որ մեր գործարանը ստացել է նոր մեքենաներ և ներկայումս արտադրում է ավելի լավ ապրանք, քան առաջ։ Մենք ունենք նաև մեծ պաշար ամենալավ ներկերի, որոնք մենք ստանում ենք Ֆրանսիայից։ Մեր գործարանը ներկայումս կարող է ներկել ամեն տեսակ գործվածքներ, ինչպես՝ բրդեղեն, մետաքսեղեն, բամբակեղեն և կիսաբրդեղեն գործվածքներ։ Մենք ներկում ենք ինչպես կտորները, այնպես էլ հագուստները։ Մենք ներկում ենք նաև գլխարկներ, ձեռնոցներ, գուլպաներ, ժանյակներ, ժապավեններ, փետուրներ և այլն։ Մենք ներկում ենք ամենաարագ ձևով և ամենաէժան գներով։ Մենք ներկում ենք ամեն տեսակ գույներով։ Մենք ներկում ենք նաև սև գույնով։ Մենք ներկում ենք ամենալավ ձևով։ Մենք ներկում ենք ամենաարագ ձևով։ Մենք ներկում ենք